

Spelregels handboek waterbasketbal

1. het spelverloop

1.1. de speeltijd

Een waterbasketbalwedstrijd is verdeeld in twee spelgedeelten van elk 7 minuten doorlopende tijd. Eventueel kan de scheidsrechter beslissen de tijd even tussentijds stil te zetten.

Tussen de spelgedeelten is er een verplichte rust van minimaal één en maximaal twee minuten.

Eén van de scheidsrechters geeft het begin en einde aan van elk spelgedeelte door middel van een fluit- en vlagsignaal.

1.2. het wedstrijdverloop

Bij aanvang van elk spelgedeelte stellen de spelers zich zodanig op dat zij contact hebben met de achterlijn bij de basket, die zij op dat moment moeten verdedigen.

De scheidsrechter geeft aan de ploegen en de jurytafel aan dat de wedstrijd gaat beginnen.

De spelers mogen pas inzwemmen na het fluit- en vlagsignaal van de scheidsrechter. Als er te vroeg wordt ingezwommen, moeten de spelers zich opnieuw aan de achterlijn opstellen en zal de bal opnieuw uitgenomen worden door de scheidsrechter. Een aanvang van een spelgedeelte is het enige moment dat de spelers zich aan de bassinrand en/of bodem mogen afzetten.

Na het fluitsignaal werpt de scheidsrechter de bal in het water op de denkbeeldige middenlijn van het speelveld op ongeveer 1 meter van de bassinrand.

Na het eerste spelgedeelte wisselen de ploegen van speelhelpt. De scheidsrechters blijven op hun speelhelpt.

1.3. het doelpunt

1.3.1. Een doelpunt wordt gescoord door de bal van bovenaf door de basketring te werpen, waardoor de bal door het netje gaat of erin blijft hangen.

1.3.2. Een gewoon doelpunt telt altijd voor één punt. Een doelpunt rechtstreeks gescoord uit een strafworp telt voor twee punten.

1.3.3. Het is niet toegestaan dat de spelers de basket aanraken met enig lichaamsdeel. Ook is het niet toegestaan dat de spelers, de denkbeeldige koker boven de basketring doorbreken met enig lichaamsdeel

1.3.4. Een scheidsrechter kan een doelpunt afkeuren als een speler van het aanvallende ploeg een overtreding begaat.

1.3.5. Als een bal los is van de hand van een aanvallende speler en de scheidsrechter fluit voor het beëindigen van een spelgedeelte en vanuit die worp wordt gescoord, telt het doelpunt. Als er op hetzelfde moment door een verdedigende speler een overtreding wordt begaan, kan deze verdediger alsnog reglementair worden bestraft.

1.3.6. Na een doelpunt moeten alle spelers zich opstellen op hun eigen speelhelpt, onverschillig op welke plaats. Na het fluit- en vlagsignaal van de scheidsrechter werpt een speler van de ploeg, waartegen het doelpunt is gescoord de bal vanaf de middenlijn naar een andere speler van zijn ploeg, die zich op de eigen speelhelpt bevindt op het moment dat hij de bal ontvangt.

Spelregels handboek waterbasketbal

1.3.7. Als het herbegin na een doelpunt niet op de voorgeschreven manier gedaan wordt, krijgt de tegenpartij een vrije worp vanuit het midden van het speelveld.

1.4. het verplaatsen van de bal

De bal mag verplaatst worden door een worp van de ene speler naar de andere speler. Als een speler de bal niet kan afspelen naar een ploeggenoot, kan hij de bal ook buiten handbereik gooien en deze na minimaal één zwemslag weer oppakken van het water.

1.5. de vier-seconden regel

Een speler mag maximaal vier-seconden de balvast of binnen handbereik hebben. Na vier seconden moet de bal buiten handbereik verplaatst worden

1.6. Bal uit

Als een speler de bal over de lijnen, over of tegen de bassinrand speelt, wordt er een vrije worp toegekend aan de tegenpartij. Deze vrije worp moet genomen worden vanaf de plaats waar de bal uit het speelveld is geraakt.

Als de bal in het drijflichaam van de basket, anders dan na een doelpunt, of tussen de standers van de basket door wordt geworpen, wordt er een vrije worp toegekend aan de tegenpartij. Als de bal een hindernis raakt of erop blijft liggen, wordt deze beschouwd als uit het speelveld te zijn geweest. Er wordt een vrije worp toegekend aan de tegenpartij op de plaats onder de hindernis. Als de bal niet bespeelbaar is, wordt de tweede bal gebruikt voor het vervolg van de wedstrijd.

1.7. Blokken

Het is een verdediger toegestaan bij het spelen van de bal door een aanvaller, deze bal te blokken met één arm. Deze arm moet in het verticale vlak blijven.

1.8. Voordeelregel

Indien een ploeg, ondanks de overtreding van de tegenpartij, voordeel kan halen uit een spelsituatie, kan de scheidsrechter de voordeelregel toepassen door niet voor een overtreding te fluiten. Als er geen direct voordeel uit de situatie behaald wordt, kan de scheidsrechter alsnog de betreffende overtreding op de voorgeschreven manier bestraffen.

1.9. Scheidsrechterbal

Bij twijfel van een scheidsrechter over de schuldvraag bij een overtreding kan er door die scheidsrechter een scheidsrechterbal worden gegeven.

Een scheidsrechterbal wordt uitgevoerd door de scheidsrechter, nadat hij zich de bal heeft laten aanreiken. Hij werpt de bal in het water op een meter van de bassinrand tussen de twee spelers; een van elk ploeg. Deze twee spelers liggen op twee meter afstand van de bassinrand en elkaar, zodat zij gelijke kansen hebben om de bal te bemachtigen. Na het fluitsignaal mogen die twee spelers inzwemmen op de bal.

Als een scheidsrechterbal niet goed wordt uitgevoerd door een van de twee spelers, betekent dit een vrije worp voor de andere speler. Als beide spelers of de scheidsrechter de scheidsrechterbal niet goed uitvoeren, moet de scheidsrechterbal opnieuw worden uitgenomen.

Spelregels handboek waterbasketbal

1.10. Wisselen van spelers

Spelers van een ploeg mogen onbeperkt wisselen tijdens de wedstrijd.

De speler die het veld verlaat, moet bij de achterlijn het speelveld verlaten. De vervangende speler mag pas het speelveld betreden als de verlatende speler zich niet meer in het speelveld bevindt. Hij mag alleen bij de achterlijn, die het dichtst bij de basket die door zijn ploeg op dat moment wordt verdedigd, het speelveld betreden. Er mag hierbij niet gedoken of gesprongen worden. De wedstrijd wordt niet onderbroken voor het wisselen van spelers.

De coach mag behulpzaam zijn bij het wisselen van de spelers als dit nodig is. Hierbij mag de scheidsrechter niet gehinderd worden. In geval van plotselinge ziekte, ongeval, kramp, blessure, oververmoeidheid etc. kan de scheidsrechter beslissen om de wedstrijd stil te leggen, om de desbetreffende speler te laten vervangen. Een speler kan in dit geval verplicht worden om het speelveld te verlaten. De ploeg dat op dat moment in balbezit is, hervat de wedstrijd met een vrije worp.

2. overtredingen

2.1. Vrije worp

Er wordt een vrije worp gegeven aan een speler van het andere ploeg als:

- Een speler zich opzettelijk met zijn hele lichaam onder water bevindt.
- Een speler zich tijdens de wedstrijd afzet aan de bassinrand, de bodem, de basket of andere obstakels in het speelveld en er voordeel uit behaalt, met als uitzondering de aanvang van een spelgedeelte.
- De bal tegen of over de bassinrand wordt geworpen.
- De bal tegen of over de speelveldbegrenzing wordt geworpen.
- Een speler opzettelijk tijd verspilt of andere handelingen pleegt om het spel te vertragen (spelbederf).
- Een speler na vier seconden de bal niet heeft verplaatst (vier-seconde regel).
- Een speler de basket aanraakt.
- Een verdediger een aanvaller probeert te blokken met twee armen.
- Een verdediger blokt buiten het verticale vlak.
- Een speler de denkbeeldige koker boven de basketring doorbreekt.
- Een speler zwemt met de bal.
- Een speler de bal onder water duwt dan wel houdt, om er voordeel uit te behalen.
- Een ploeg verkeerd een speler wisselt.
- Een speler van de ploeg dat net een strafworp heeft genomen, te vroeg inzwemt.
- De speler die net een strafworp heeft genomen, na het missen ervan als eerste balcontact heeft.
- De bal de basket niet raakt na een strafworp.
- De bal tussen de staanders van een basket door wordt geworpen.
- Een speler de bal anders dan bij een doelpunt in het drijflichaam van een basket heeft geworpen.
- Een speler met zijn armen en/of handen de doorgang van een tegenstander belemmert.
- Een met een P bestrafte speler te vroeg weer in het veld terugkeert (in combinatie met het opnieuw ingaan van de volledige straftijd dat hoort bij die P (20 sec 1e P en 60 sec 2e P)).

Spelregels handboek waterbasketbal

- Het herbegin na een doelpunt niet goed wordt uitgevoerd.

2.2. Vrije worp met persoonlijke fout (P)

Er wordt een persoonlijke fout (P) aan de overtreder en een vrije worp aan de tegenstander gegeven als:

- Een speler de bal slaat.
- Een speler opzettelijk water spat in het gezicht van een tegenstander.
- Een speler een overtreding simuleert.
- Een speler een tegenstander aanraakt.
- Een speler opzettelijk de bal aanraakt, die door een tegenstander wordt vastgehouden.
- Een speler de bal opzettelijk de andere kant opgooit als de tegenstander een vrije worp krijgt.

2.3. Strafworp

Er wordt een strafworp gegeven aan een speler van het andere ploeg als:

- Een speler de basket aanraakt op het moment dat de aanvaller een doelpoging onderneemt.
- Een verdediger een aanvaller probeert te blokken met twee armen op het moment dat de aanvaller een doelpoging onderneemt.
- Een verdediger blokt buiten het verticale vlak op het moment dat een aanvaller een doelpoging onderneemt.
- Een speler de denkbeeldige koker boven de basketring doorbreekt op het moment dat een aanvaller een doelpoging onderneemt.
- Een speler met zijn armen en/of handen de doorgang van een aanvaller belemmert op het moment dat die aanvaller een doelpoging onderneemt.
- De spelers van de ploeg waartegen een strafworp is toegekend te vroeg inzwemmen na het nemen van de strafworp.
- Een speler die de straf tijd van een P niet volledig buiten het veld heeft doorgebracht (te vroeg is teruggekeerd), en vervolgens een doelpoging heeft verijdeld (in combinatie met het opnieuw ingaan van de volledige straf tijd dat hoort bij die P (20 sec 1e P en 60 sec 2e P)).

2.4. Strafworp met persoonlijke fout

Er wordt een persoonlijke fout (P) aan de overtreder en een strafworp aan de tegenstander gegeven als:

- Een speler de bal slaat op het moment dat de tegenstander een doelpoging onderneemt.
- Een speler opzettelijk water spat in het gezicht van een tegenstander op het moment dat die tegenstander een doelpoging onderneemt.
- Een speler een tegenstander aanraakt op het moment dat de tegenstander een doelpoging onderneemt.
- Een speler opzettelijk de bal aanraakt, die door een tegenstander wordt vastgehouden op het moment dat die tegenstander een doelpoging onderneemt.

Spelregels handboek waterbasketbal

- Een speler de denkbeeldige koker boven de basketring doorbreekt om een doelpunt te voorkomen.
- Een speler opzettelijk de basket aanraakt om een doelpunt te voorkomen.

Is een van deze overtredingen worden begaan en er wordt toch een doelpunt gescoord, telt het doelpunt en krijgt de overtreder een persoonlijke fout (P). Een scheidsrechter hoeft in deze situatie geen strafworp te geven.

2.5. uitsluiting met vervanging met strafworp (UMV)

Er wordt een uitzetting met vervanging met strafworp gegeven aan een speler als:

- een speler zijn derde persoonlijke fout heeft gekregen.
- een speler gebrek aan eerbied toont voor de scheidsrechters, de juryleden en andere KNZB-officials.

2.6. uitsluiting zonder vervanging met strafworp (UZV)

Er wordt een uitzetting zonder vervanging met strafworp gegeven aan een speler als:

- een speler die een uitzetting met vervanging heeft gekregen, zich tijdens dezelfde wedstrijd opnieuw in het speelveld begeeft.
- een speler onbehoorlijke taal en/of bedreigingen uit ten opzichte van medespelers, tegenstanders, de scheidsrechters, de juryleden of andere KNZB-officials. *
- een speler een tegenstander opzettelijk letsel toebrengt of opzettelijk letsel probeert toe te brengen. *

Bij een UZV waarachter een *-teken staat, dient de scheidsrechter ook een rapport op te stellen en dit te zenden aan het bondsbureau van de KNZB. Het bondsbestuur beslist of al dan niet een klacht wordt ingediend bij de tuchtcommissie van de KNZB.

2.7. verwijdering

Een scheidsrechter kan een speler, die niet aan de wedstrijd deelneemt, of een coach van een ploeg uit de ruimte van het speelveld verwijderen als:

- die speler of coach gebrek aan eerbied toont voor de scheidsrechters, de juryleden en andere KNZB-officials.
- die speler of coach onbehoorlijke taal en/of bedreigingen uit ten opzichte van medespelers, tegenstanders, de scheidsrechters, de juryleden of andere KNZB-officials.

Hierbij dient de scheidsrechter ook een rapport op te stellen en dit te zenden aan het bondsbureau van de KNZB. Het bondsbestuur beslist of al dan niet een klacht wordt ingediend bij de tuchtcommissie van de KNZB. Als er geen gehoor wordt gegeven door die speler of de coach, kan de scheidsrechter de wedstrijd staken.

2.8. staken

De scheidsrechters kunnen de wedstrijd staken als:

- een van de twee ploegen minder dan drie spelers over heeft.
- als een ploeg zich collectief onbehoorlijk en/of dreigend gedraagt.
- als een speler en/of coach geen gehoor geeft aan een verwijdering.
- als een ploeg niet of met minder dan vier spelers komt opdagen.

Spelregels handboek waterbasketbal

- als een ploeg wegloopt.

3. straffen

3.1. persoonlijke fout (P)

Zodra een scheidsrechter een overtreding, waarop een persoonlijke fout (P) staat, constateert, geeft hij met fluit- en vlagsignaal behorende bij een persoonlijke fout (P) de richting aan van de betreffende speler en toont hij daarbij de gele kaart.

Vervolgens geeft hij verbaal en non-verbaal aan de secretaris door: $\square$ een persoonlijke fout (P) $\square$ de kleur van de cap $\square$ het cap nummer.

Het straffen van een P wordt gecombineerd met een straf tijd. o De eerste P voor een speler 20 seconden het veld uit o De tweede P voor dezelfde speler 60 seconden het veld uit o De derde P voor dezelfde speler UMV

Na het krijgen van de P dient de betreffende speler direct op het dichtstbijzijnde punt uit het veld te gaan en om het veld heen te zwemmen naar de eigen trainer die zich bevindt nabij de eigen achterlijn. Als de achterlijn een kant is, zal de coach zich in de rechterbovenhoek opstellen.

De straf tijd gaat in zodra de scheidsrechter het spel weer heeft vrijgegeven middels een vrije worp of een strafworp.

De jurytafel houdt de tijd bij en geeft aan de trainer door dat de straf tijd is afgelopen (duidelijk oogcontact en een zwaai beweging met de vlag van de betreffende kleur en het cap nummer aangegeven met de andere hand). Dit wordt een taak van de (tweede) tijdopnemer. De trainer laat de speler weten dat hij/zij zich weer in het veld mag begeven.

Gedurende de straf tijd mag er geen vervangende speler ingebracht worden (er wordt dus met een speler minder gespeeld). Wel mogen de andere spelers wisselen, maar niet voor de gestrafte speler. Ook mag de coach beslissen om de betreffende speler niet terug in het veld te sturen, maar de speler te wisselen nadat de straf tijd is verlopen.

De speler hervat het spel door onder de lijn door te zwemmen kort bij zich moest opstellen (nabij de coach). In het bovenstaande voorbeeld is dit bij de hoek rechtsonder. Ook een eventuele wissel moet zich vanaf dat punt in het water begeven. Het spel wordt hiervoor niet onderbroken. Als de gestrafte speler te vroeg inzwemt, moet hij het veld opnieuw verlaten en gaat de straf tijd opnieuw in. De tegenstander krijgt minimaal een vrije worp (zie 6.1 en 6.3).

De speler met een P hoort nog wel in het spel. Zie paragraaf 3.1. Stel dat er nog maar twee spelers zich in het veld bevinden en er hebben er een of meer een P, wordt de wedstrijd niet gestaakt.

Bij de derde persoonlijke fout (P) krijgt de scheidsrechter van de secretaris het vlagsignaal met de rode vlag en de witte of blauwe vlag, afhankelijk van de cap kleur van de betreffende speler. Deze speler krijgt een uitzetting met vervanging (UMV). De vervanging moet reglementair plaatsvinden, zoals beschreven in 2.10.

De beoordeling van een persoonlijke fout gebeurt door de scheidsrechters.

Spelregels handboek waterbasketbal

3.2. vrije worp

Zodra een scheidsrechter een overtreding, waarop een vrije worp staat, constateert, geeft hij met fluit- en vlagsignaal, behorende bij een vrije worp, de richting aan van de plaats van de overtreding.

De vrije worp wordt genomen vanaf de plaats van de overtreding.

De minimale afstand tussen de nemer van de vrije worp en de dichtstbijzijnde andere speler, zowel van het eigen als het andere ploeg, moet één meter zijn.

Uit de vrije worp mag niet direct gescoord worden; minimaal één andere speler moet contact hebben gehad met de bal.

De beoordeling van een vrije worp gebeurt door de scheidsrechters.

3.3. strafworp

Zodra een scheidsrechter een overtreding, waarop een strafworp staat, constateert, geeft hij met fluit- en vlagsignaal behorende bij een strafworp de richting aan van de basket waarop de strafworp genomen moet worden.

- De strafworp wordt genomen door een speler van de ploeg dat de strafworp toegekend heeft gekregen. Hij stelt zich bij de achterlijn op ter hoogte van de basket. Hij mag hierbij geen contact hebben met de achterlijn, de bassinrand, de bassinbodem of een aanwezige richel tegen de bassinrand. Direct na het fluitsignaal van de scheidsrechter, op wiens speelhelft de strafworp wordt genomen, moet de bal richting de basket geworpen worden.
- De overige spelers stellen zich op achter de denkbeeldige lijn op 1,5 meter voor de basket, die wordt aangegeven door de andere scheidsrechter. Zodra alle spelers op hun plaats liggen geeft de scheidsrechter, op wiens speelhelft de strafworp wordt genomen, het fluitsignaal voor de worp.
- De speler, die de strafworp heeft uitgevoerd, mag na het missen van de strafworp niet als eerste contact hebben met de bal.
- De overige spelers mogen pas inzwemmen, nadat de bal de basket heeft geraakt.
- Als de basket niet wordt geraakt, krijgt het andere ploeg een vrije worp.
- Een doelpunt gescoord vanuit een strafworp telt voor twee punten.

De beoordeling van een strafworp gebeurt door de scheidsrechters.

3.4. uitsluiting met of zonder vervanging (UMV of UZV)

Zodra een scheidsrechter een overtreding, waarop een UMV of UZV staat, constateert geeft hij het fluit- en vlagsignaal aan behorende bij een UMZ of UZV richting de speler die de overtreding heeft begaan.

Vervolgens geeft hij verbaal en non-verbaal aan de secretaris door: ☐ een UMV ☐ de kleur van de cap ☐ het cap nummer. Bij een UMV en een UZV dient de betreffende speler het speelveld direct te verlaten.

De beoordeling van een UMV en UZV gebeurt door de scheidsrechters.

Als een speler een UZV heeft ontvangen wordt hij automatisch uitgesloten van deelname aan de volgende wedstrijd van het toernooi.

Spelregels handboek waterbasketbal

De competitieleider en de scheidsrechterbegeleider kunnen daarnaast beslissen om de betreffende speler voor de rest van het toernooi uit te sluiten van deelname, afhankelijk van de aard van de overtreding.

In het geval van een UZV wegens wangedrag, moet de scheidsrechter een rapport opstellen en dit indienen bij het bondsbureau van de KNZB. Het bondsbestuur beslist of al dan niet een klacht wordt ingediend bij de tuchtcommissie van de KNZB. (zie gedragsreglement)

3.5. staken

Als de scheidsrechters besluiten om de wedstrijd te staken geven zij dit verbaal door aan de spelers en de secretaris. Op het wedstrijdformulier noteren zij de oorzaak van de staking.

Alle spelers dienen zich uit het water te begeven.

Vervolgens dragen zij de verantwoording over aan de competitieleider en de scheidsrechterbegeleider.

De ploeg dat de staking heeft veroorzaakt verlies de wedstrijd met 5-0. Als de score op het moment van de staking een hoger doelsaldo heeft in het voordeel van de tegenpartij, blijft deze stand gehandhaafd als eindstand.

Een staking veroorzaakt door wangedrag moet gerapporteerd worden bij de KNZB (zie hoofdstuk 6).

De scheidsrechterbegeleider en de competitieleider kunnen de ploeg dat de staking heeft veroorzaakt, voor de verdere duur van het toernooi uitsluiten. In dit geval eindigt dit ploeg op dit toernooi als laatste, worden alle reeds gespeelde partijen afgehandeld alsof deze ook zijn gestaakt dankzij dit ploeg, worden er door dit ploeg geen wedstrijdpunten behaald en ligt het doelsaldo minimaal 10 punten onder het op een na laatste ploeg van dat toernooi.